

שיהיה לנו בשביל מה לחיות

צוות הספרייה: מימין גלי הראל אוזן (שעזבה). הכותבת נטע סט-אבלס וגתית נאה • צילום: הגר שבתאי

בחלקיות משרה, הוצא לחל"ת, חזר והוצא שוב. לצערנו היו הספרניות במעגל זה שלוש פעמים. החזרה לעבודה לאחר תקופה מפרכת של זומים בבית עם הילדים היא קשה ולא ברורה מאלה. הטלטה מאד קשה (בזמן כתיבת שורות אלו אחת הספרניות כבר עובדת בספרייה אחרת).

גם אני ישבתי בבית בסגר הראשון, והרגשתי שניתקו אותי מהקהילה שלי בתקופה שהיתה הכי זקוקה לי. התחלתי ליצור קשר עם הקהילה דרך הפייסבוק להעלות פעילויות תרבות חינוכיות בזום, נושאים הקשורים בתחום ויכולים לעניין את הקוראים. כך השבתי לעצמי מעט מתחושת הניתוק שנכפה עלי בתקופה זו. בשני הסגרים שלאחר מכן הבינו המוסדות שיש להשאיר חלק מהצוות כדי לתת את השירות המינימלי ההכרחי, אך העבודה לבד במשך חודשים בספרייה ללא נפש חיה, ללא מבקרים וללא הצוות האהוב שלי, שהיה מעין משפחה, הייתה לי קשה ביותר.

מה מתוכנן לעתיד?

לאחר שחזקנו את נושא הקריאה הדיגיטלית, ולאור הבנות שהתפתחו מתקופת הקורונה, ניתן דגש על למידה מרחוק בנושאים של שפות, פסיכומטרי ובגרויות. שיתופי פעולה עם מחלקות המרכז הקהילתי שהספרייה היא חלק ממנו, וכן עם מוסדות החינוך. התלמידים חוזרים לבקר בספרייה בקפסולות. הייתי מאחלת לנו, שהספרייה תתמלא בקוראים ובפעילויות תרבות, גם בפנים וגם באוויר הפתוח (על פי ההנחיות כמובן). שיהיה צוות יציב שיתן שירות מצוין, ויוכל לחוש תחושת ביטחון וגאווה במקום העבודה. שהספרייה בכפר תקבל הכרה והערכה ושיתתפס כמקום מרכזי וחיוני לקהילה. כימים אלו הספרייה פתוחה לקהל אחרי הצהריים בימי ב' ו-ד' בשעות 16-18 וביום ו' בשעות 9-12. בשעות הבוקר יש לימודים בבית הספר, ומבוגרים אינם מורשים להיכנס. גלריית הספרייה עם תערוכתה של אתי צ'כובר פתוחה בשבתות בשעות 11-13. ניתן לעקוב אחר עדכונים בשעות הפתיחה באתר www.vradim-lib.org.il, ובפייסבוק.

בגל השני ביקשה קהילת הקוראים החמה והחזקה אשר בכפר, כמו גם מתנדבי הספרייה, להחזיר את שירות ההשאלה. הודות לכך התחלנו בשירות איסוף עצמי של חבילות ומשלוחי ספרים לוותיקים, שירות שמילא אותי סיפוק עצום. עם חידוש שירות זה הוצפנו בתודות מרגשות במייל, בטלפון ובפייסבוק. באמת חימם את הלב.

מה נפע

השירות צומצם לכדי הזמנה דרך הקטלוג המקוון בלבד, והקוראים לא יכלו לשוטט באופן חופשי בין מדפי הספרים ולחפש לעצמם ספר. שהייה ולמידה של מבוגרים, סטודנטים ומשפחות עם ילדים בחלל הספרייה - הופסקה. התלמידים הרבים שהציפו את הספרייה בעבר בזמן הלימודים, לא הורשו לשאול ספרים בזמן שהותם בבית הספר. נפגעו גם שעות הסיפור הנפלאות בהשתתפות גדולה של ילדים והורים.

החוגים והסדנאות הופסקו ולא הצליחו להתרומם בפורמט של הזום, אך חזרו להתקיים בהפגות. כל הכבוד למתנדבים המובילים, שלא שקטו על השמרים. התערוכה של גלריית הספרייה, גאווה ואבן שואבת, נותרה מיותרת. אירועי התרבות, כמו מועדון הקוראים שהתקיים תודות לשלומית ברודצקי בתחילה בחלוקה לשתי קבוצות ולאחר מכן נפסק, התקיים לראשונה בזום בהצלחה, תודות למיזם המצויץ של המרכז הקהילתי להקרנת הרצאות "קתדרה בזום".

צוות הספרייה, שכולל שלוש ספרניות

ספרים שהוזמנו ממתינים לאיסוף עצמי

מנהלת הספרייה מסכמת את שנת הקורונה המטלטלת עם מסקנה ברורה: מדובר בשירות חיוני

נטע סט-אבלס

פתגם עתיק אומר: "אם יש לך שני מטבעות - באחד תקנה לחם בכדי לחיות, ובשני קנה פרח בכדי שיהיה לך בשביל מה לחיות". כך אני מרגישה בקשר לספרים וקריאה. זהו משל המבהיר מהי קריאה עבור רבים כל כך, במיוחד בתקופת הקורונה.

הספר עבור הקורא הוא כמו סיגריה למעשן המכור לניקוטין (אך בלי הנזקים). מי שאינו קורא יתקשה להבין. נראה לי שזה ממחיש את הצורך של אנשים בעולם רוחני, דווקא בתקופות קשות, ובכך הוא מחזק את החוסן הנפשי שכל כך עוזר להתמודדות בתקופה זו. כשפרצה המגפה נסגרו הרבה ספריות וצוותים נשלחו לביתם, אך הספריות והספרנים בשטח מצאו דרכים יצירתיות לספק את השירותים באיסוף עצמי, משלוחים לבתים, וכשניתן גם השאלה תחת מגבלות. אט אט הבינו גם הרשויות (בעיקר כשכל מוסדות התרבות האחרים נסגרו) כי זהו שירות מאוד הכרחי לנפש ולנשמה; מרגיע ומפיג, אינו דורש מפגש והתקהלות, פתוח לכולם ללא תשלום, וכל אדם יכול ליהנות ממנו בביתו, גם כשיש הגבלה בתנועה. אז למה להפסיק?

מה עבד והתחזק

השירות הדיגיטלי. עוד לפני הקורונה התחלנו לפתח אותו באופן מודע ומכוון, והפניתי לכך תקציב נכבד. לשמחתי, כבר היו תשתית ורכש שאפשרו את הפעלת הספרייה הדיגיטלית (ליבי) ואפליקציית "עברית" ללא דיווח.

אנשים רבים שהתקשו או התנגדו בעבר לפורמט זה החליטו לנסות, והצטרפו. הסברנו בסבלנות ושלחנו קבצי הסבר למי שהיה זקוק לעזרה. לאחר הגל הראשון, בדגש על נגישות לקהל, ניתן היה להצטרף כמנוי באופן דיגיטלי דרך אתר הספרייה וללא הגעה פיזית למקום. ילדים ותלמידים. פתחנו שירות השאלה מרוכזת של ספרים על ידי טופס ייעודי לתלמידי בית הספר "קשת", לפי כיתות, ספרים שהספרניות הביאו עד הכיתה על פי בקשת התלמידים.

מפגשי סופר לילדים בפורמט של קפסולות בהפגות שבין הסגרים היו מרעננים ומוצלחים במיוחד ונערכו בצורה סדנאית.

גם סדנאות לילדים בקיץ במספר מצומצם של מפגשים - היו מקסימות. מפגשי סופרת רוחניים בנושא מנהיגות לנוער, שנערכו בזום בשיתוף בתי הספר השונים, והיו מוצלחים ביותר - אפילו הפתיעו. מתנדבות הגלריה החליטו לפתוח את הגלריה לקהל בשבתות כדי לאפשר ביקור גם בתנאים המגבילים ולהיות חלק מגלריות הכפר בהן מבקרים אנשים מכל הארץ.